

ZAKON

O LOKALNOJ SAMOUPRAVI

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se jedinice lokalne samouprave, kriterijumi za njihovo osnivanje, nadležnosti, organi, nadzor nad njihovim aktima i radom, zaštita lokalne samouprave i druga pitanja od značaja za ostvarivanje prava i dužnosti jedinica lokalne samouprave.

Član 2.

Lokalna samouprava je pravo građana da upravljaju javnim poslovima od neposrednog, zajedničkog i opšteg interesa za lokalno stanovništvo, neposredno i preko slobodno izabranih predstavnika u jedinicama lokalne samouprave, kao i pravo i sposobnost organa lokalne samouprave da, u granicama zakona, uređuju poslove i upravljaju javnim poslovima koji su u njihovoj nadležnosti i od interesa za lokalno stanovništvo.

Član 3.

Lokalna samouprava ostvaruje se u opštini, gradu i gradu Beogradu (u daljem tekstu: jedinica lokalne samouprave).

Strani državljani mogu imati pojedina prava u ostvarivanju lokalne samouprave pod uslovima i na način utvrđen zakonom.

Građani koji imaju biračko pravo i prebivalište na teritoriji jedinice lokalne samouprave, upravljaju poslovima lokalne samouprave, u skladu s Ustavom, zakonom i statutom jedinice lokalne samouprave.

Član 4.

Republika Srbija može zakonom poveriti jedinicama lokalne samouprave pojedina pitanja iz svoje nadležnosti.

Autonomna pokrajina može odlukom poveriti jedinicama lokalne samouprave pojedina pitanja iz svoje nadležnosti.

Za vršenje poverenih nadležnosti sredstva obezbeđuje Republika Srbija ili autonomna pokrajina, zavisno od toga ko je poverio nadležnosti.

Član 5.

U vršenju svoje nadležnosti, jedinica lokalne samouprave donosi propise samostalno, u skladu sa svojim pravima i dužnostima utvrđenim Ustavom, zakonom, drugim propisom i statutom.

Prava i obaveze jedinica lokalne samouprave u vršenju poverenih nadležnosti i ovlašćenja Republike Srbije i autonomnih pokrajina u nadzoru nad vršenjem poverenih nadležnosti uređuju se zakonom.

Član 6.

Jedinica lokalne samouprave odgovorna je za kvalitetno i efikasno vršenje svojih i poverenih nadležnosti.

U vršenju svoje nadležnosti jedinica lokalne samouprave može biti ograničena samo u slučajevima i pod uslovima utvrđenim zakonom, u skladu s Ustavom.

Član 7.

Jedinica lokalne samouprave za ostvarivanje svojih prava i dužnosti i za zadovoljavanje potreba lokalnog stanovništva može osnovati preduzeća, ustanove i druge organizacije koje vrše javnu službu, u skladu sa zakonom i statutom.

Jedinica lokalne samouprave može ugovorom, na načelima konkurencije i javnosti, poveriti pravnom ili fizičkom licu obavljanje poslova iz stava 1. ovog člana.

Član 8.

Radi zadovoljavanja opštih, zajedničkih i svakodnevnih potreba stanovništva na određenom području, jedinice lokalne samouprave mogu da obrazuju mesne zajednice ili druge oblike mesne samouprave, u skladu sa zakonom i statutom.

Član 9.

Odnosi državnih organa i organa teritorijalne autonomije sa organima jedinice lokalne samouprave zasnivaju se na pravima i obavezama koji su utvrđeni Ustavom i zakonom.

Član 10.

Lokalna samouprava uživa pravnu zaštitu u skladu s Ustavom i zakonom.

Član 11.

Najviši pravni akt jedinice lokalne samouprave je statut.

Statutom se uređuju naročito: prava i dužnosti jedinice lokalne samouprave i način njihovog ostvarivanja, broj odbornika skupštine jedinice lokalne samouprave, organizacija i rad organa i službi, način upravljanja građana poslovima iz nadležnosti jedinice lokalne samouprave, osnivanje i rad mesne zajednice i drugih oblika mesne samouprave, uslovi za pokretanje građanske inicijative i druga pitanja od značaja za jedinicu lokalne samouprave.

Član 12.

Jedinica lokalne samouprave ima svojstvo pravnog lica.

Član 13.

Jedinice lokalne samouprave sarađuju i udružuju se radi ostvarivanja zajedničkih ciljeva, planova i programa razvoja, kao i drugih potreba od zajedničkog interesa i radi njihovog ostvarivanja mogu udruživati sredstva i obrazovati zajedničke organe, preduzeća, ustanove i druge organizacije i službe, u skladu sa zakonom i statutom.

Jedinice lokalne samouprave mogu sarađivati sa jedinicama lokalne samouprave drugih država, u okviru spoljne politike Republike Srbije, uz poštovanje teritorijalnog jedinstva i pravnog poretka Republike Srbije, u skladu s Ustavom i zakonom.

Odluku o uspostavljanju saradnje, odnosno zaključenju sporazuma o saradnji sa jedinicom lokalne samouprave druge države, donosi skupština jedinice lokalne samouprave, uz saglasnost Vlade.

Jedinice lokalne samouprave mogu osnivati svoja udruženja, u skladu s Ustavom i zakonom.

Organi jedinica lokalne samouprave mogu sarađivati sa nevladinim organizacijama, humanitarnim organizacijama i drugim organizacijama, u interesu jedinice lokalne samouprave i stanovnika sa svog područja.

Član 14.

Jedinica lokalne samouprave može imati svoje simbole i praznik, u skladu sa zakonom i statutom.

Član 15.

Finansiranje lokalne samouprave, kao i uslovi i postupak pod kojima se jedinice lokalne samouprave mogu zaduživati, uređuju se zakonom.

Jedinica lokalne samouprave ima svoju imovinu.

Imovinom jedinice lokalne samouprave samostalno upravljaju organi jedinice lokalne samouprave, u skladu sa zakonom.

II. JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

1. Osnivanje i teritorija jedinice lokalne samouprave

Član 16.

Teritorija i sedište jedinice lokalne samouprave određuje se zakonom.

Osnivanju, ukidanju i promeni teritorije jedinice lokalne samouprave prethodi savetodavni referendum na teritoriji te jedinice lokalne samouprave.

Član 17.

Teritoriju jedinice lokalne samouprave čini područje jednog ili više naseljenih mesta, odnosno katastarskih opština koje ulaze u njen sastav.

Teritorija za koju se osniva jedinica lokalne samouprave predstavlja prirodnu i geografsku celinu, ekonomski povezan prostor, koji poseduje razvijenu i izgrađenu komunikaciju među naseljenim mestima, sa sedištem kao gravitacionim centrom.

2. Pravni status jedinice lokalne samouprave

2.1. Opština

Član 18.

Opština je osnovna teritorijalna jedinica u kojoj se ostvaruje lokalna samouprava, koja je sposobna da preko svojih organa samostalno vrši sva prava i dužnosti iz svoje nadležnosti i koja ima najmanje 10.000 stanovnika.

Opštine koje su obrazovane do prestanka važenja Zakona o teritorijalnoj organizaciji Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 47/91, 79/92, 82/92 - ispr., 47/94 i 49/99 - dr. zakon), mogu imati manje od 10.000 stanovnika.

Izuzetno, kada postoje posebni ekonomski, geografski ili istorijski razlozi, može se osnovati nova opština koja ima manje od 10.000 stanovnika.

Član 19.

Opština statutom i drugim opštim aktom bliže uređuje način, uslove i oblike vršenja prava i dužnosti iz svoje nadležnosti.

2.1.1. Nadležnost opštine

Član 20.

Opština, preko svojih organa, u skladu s Ustavom i zakonom:

- 1) donosi programe razvoja;
- 2) donosi urbanističke planove;
- 3) donosi budžet i završni račun;
- 4) utvrđuje stope izvornih prihoda opštine, vrši naplatu i kontrolu naplate izvornih prihoda kao i način i merila za određivanje visine lokalnih taksi i naknada;
- 5) uređuje i obezbeđuje obavljanje i razvoj komunalnih delatnosti (prečišćavanje i distribucija vode, prečišćavanje i odvođenje atmosferskih i otpadnih voda, proizvodnja i snabdevanje parom i toplom vodom, linijski gradski i prigradski prevoz putnika u drumskom saobraćaju, održavanje čistoće u gradovima i naseljima, održavanje deponija, uređivanje, održavanje i korišćenje pijaca, parkova, zelenih, rekreacionih i drugih javnih površina, javnih parkirališta, javna rasveta, uređivanje i održavanje grobalja i sahranjivanje i dr.), kao i organizacione, materijalne i druge uslove za njihovo obavljanje;
- 6) stara se o održavanju stambenih zgrada i bezbednosti njihovog korišćenja i utvrđuje visinu naknade za održavanje stambenih zgrada;
- 7) sprovodi postupak iseljenja bespravno useljenih lica u stanove i zajedničke prostorije u stambenim zgradama;
- 8) donosi programe uređenja građevinskog zemljišta, uređuje i obezbeđuje vršenje poslova uređenja i korišćenja građevinskog zemljišta i utvrđuje visinu naknade za uređivanje i korišćenje građevinskog zemljišta;
- 9) donosi programe i sprovodi projekte lokalnog ekonomskog razvoja i stara se o unapređenju opšteg okvira za privređivanje u jedinici lokalne samouprave;
- 10) uređuje i obezbeđuje korišćenje poslovnog prostora kojim upravlja, utvrđuje visinu naknade za korišćenje poslovnog prostora i vrši nadzor nad korišćenjem poslovnog prostora;
- 11) stara se o zaštiti životne sredine, donosi programe korišćenja i zaštite prirodnih vrednosti i programe zaštite životne sredine, odnosno lokalne akcione i sanacione planove, u skladu sa strateškim dokumentima i svojim interesima i specifičnostima i utvrđuje posebnu naknadu za zaštitu i unapređenje životne sredine;
- 12) uređuje i obezbeđuje obavljanje poslova koji se odnose na izgradnju, rehabilitaciju i rekonstrukciju, održavanje, zaštitu, korišćenje, razvoj i upravljanje lokalnim i nekategorisanim putevima, kao i ulicama u naselju;
- 13) uređuje i obezbeđuje posebne uslove i organizaciju autotaksi prevoza putnika;
- 14) uređuje i obezbeđuje organizaciju prevoza u linijskoj plovidbi koji se vrši na teritoriji opštine, kao i određuje delove obale i vodenog prostora na kojima se mogu graditi hidrograđevinski objekti i postavljati plovni objekti;
- 15) osniva robne rezerve i utvrđuje njihov obim i strukturu, uz saglasnost nadležnog ministarstva, radi zadovoljavanja potreba lokalnog stanovništva;

16) osniva ustanove i organizacije u oblasti osnovnog i predškolskog obrazovanja, kulture, primarne zdravstvene zaštite, fizičke kulture, sporta, dečje zaštite i turizma, prati i obezbeđuje njihovo funkcionisanje;

17) uređuje i obezbeđuje stipendiranje učenika i studenata;

18) osniva ustanove u oblasti socijalne zaštite i prati i obezbeđuje njihovo funkcionisanje, daje dozvole za početak rada ustanova socijalne zaštite koje osnivaju druga pravna i fizička lica, utvrđuje ispunjenost uslova za pružanje usluga socijalne zaštite, utvrđuje normative i standarde za obavljanje delatnosti ustanova čiji je osnivač, donosi propise o pravima u socijalnoj zaštiti i obavlja poslove državnog staratelja;

19) organizuje vršenje poslova u vezi sa zaštitom kulturnih dobara od značaja za opštinu, podstiče razvoj kulturnog i umetničkog stvaralaštva, obezbeđuje sredstva za finansiranje i sufinansiranje programa i projekata u oblasti kulture od značaja za opštinu i stvara uslove za rad muzeja i biblioteka i drugih ustanova kulture čiji je osnivač;

20) organizuje zaštitu od elementarnih i drugih većih nepogoda i zaštitu od požara i stvara uslove za njihovo otklanjanje, odnosno ublažavanje njihovih posledica;

21) donosi osnove zaštite, korišćenja i uređenja poljoprivrednog zemljišta i stara se o njihovom sprovođenju, određuje erozivna područja, stara se o korišćenju pašnjaka i odlučuje o privođenju pašnjaka drugoj kulturi;

22) uređuje i utvrđuje način korišćenja i upravljanja izvorima, javnim bunarima i česmama, utvrđuje vodoprivredne uslove, izdaje vodoprivredne saglasnosti i vodoprivredne dozvole za objekte lokalnog značaja;

23) stara se i obezbeđuje uslove za očuvanje, korišćenje i unapređenje područja sa prirodnim lekovitim svojstvima;

24) podstiče i stara se o razvoju turizma na svojoj teritoriji i utvrđuje visinu boravišne takse;

25) stara se o razvoju i unapređenju ugostiteljstva, zanatstva i trgovine, uređuje radno vreme, mesta na kojima se mogu obavljati određene delatnosti i druge uslove za njihov rad;

26) upravlja imovinom opštine i koristi sredstva u državnoj svojini i stara se o njihovom očuvanju i uvećanju;

27) uređuje i organizuje vršenje poslova u vezi sa držanjem i zaštitom domaćih i egzotičnih životinja;

28) organizuje vršenje poslova pravne zaštite svojih prava i interesa;

29) obrazuje organe, organizacije i službe za potrebe opštine i uređuje njihovu organizaciju i rad;

30) pomaže razvoj različitih oblika samopomoći i solidarnosti sa licima sa posebnim potrebama kao i sa licima koja su suštinski u nejednakom položaju sa ostalim građanima i podstiče aktivnosti i pruža pomoć organizacijama invalida i drugim socijalno-humanitarnim organizacijama na svojoj teritoriji;

31) podstiče i pomaže razvoj zadrugarstva;

32) organizuje službu pravne pomoći građanima;

33) stara se o ostvarivanju, zaštiti i unapređenju ljudskih prava i individualnih i kolektivnih prava pripadnika nacionalnih manjina i etničkih grupa;

34) utvrđuje jezike i pisma nacionalnih manjina koji su u službenoj upotrebi na teritoriji opštine;

35) stara se o javnom informisanju od lokalnog značaja i obezbeđuje uslove za javno informisanje na srpskom jeziku i jeziku nacionalnih manjina koji se koriste na teritoriji opštine, osniva televizijske i radio-stanice radi izveštavanja na jeziku nacionalnih manjina koji je u opštini u službenoj upotrebi, kao i radi izveštavanja na jeziku nacionalnih manjina koji nije u službenoj upotrebi, kada takvo izveštavanje predstavlja dostignuti nivo manjinskih prava;

36) propisuje prekršaje za povrede opštinskih propisa;

37) obrazuje inspeksijske službe i vrši inspeksijski nadzor nad izvršenjem propisa i drugih opštih akata iz nadležnosti opštine;

38) u skladu sa zakonom obrazuje komunalnu policiju;

39) uređuje organizaciju i rad mirovnih veća;

40) uređuje i obezbeđuje upotrebu imena, grba i drugog obeležja opštine;

41) obavlja i druge poslove od neposrednog interesa za građane, u skladu s Ustavom, zakonom i statutom.

2.1.2. Poveravanje javnih ovlašćenja

Član 21.

Pojedini poslovi državne uprave zakonom se mogu poveriti svim ili pojedinim opštinama, u interesu efikasnijeg i racionalnijeg ostvarivanja prava i obaveza građana i zadovoljavanja njihovih potreba od neposrednog interesa za život i rad.

Sredstva za obavljanje poverenih poslova obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije u skladu sa vrstom i obimom poslova.

Član 22.

Opština obavlja kao poverene poslove pojedine poslove inspeksijskog nadzora iz oblasti, prosvete, zdravstva, zaštite životne sredine, rudarstva, prometa robe i usluga, poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i druge inspeksijske poslove u skladu sa zakonom.

2.2. Grad

Član 23.

Grad je jedinica lokalne samouprave utvrđena zakonom, koja predstavlja ekonomski, administrativni, geografski i kulturni centar šireg područja i ima više od 100.000 stanovnika.

Izuzetno, kada postoje posebni ekonomski, geografski ili istorijski razlozi, može se utvrditi da je grad i teritorijalna jedinica koja ima manje od 100.000 stanovnika.

Teritorija za koju se obrazuje grad, predstavlja prirodnu geografsku celinu, ekonomski povezan prostor koji poseduje izgrađenu komunikaciju među naseljenim mestima sa sedištem grada kao gravitacionim centrom.

Određbe ovog zakona koje se odnose na opštinu primenjuju se i na grad, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Član 24.

Grad vrši nadležnosti opštine, kao i druge nadležnosti i poslove državne uprave, koji su mu zakonom povereni.

Grad, u skladu sa zakonom, obrazuje komunalnu policiju, obezbeđuje i organizuje vršenje poslova komunalne policije.

Član 25.

Statutom grada može se predvideti da se na teritoriji grada obrazuju dve ili više gradskih opština. Statutom grada se uređuju poslovi iz nadležnosti grada koje vrše gradske opštine.

2.3. Grad Beograd

Član 26.

Položaj grada Beograda uređuje se posebnim zakonom.

3. Organi jedinica lokalne samouprave

3.1. Opština

Član 27.

Organi opštine su: skupština opštine, predsednik opštine, opštinsko veće i opštinska uprava.

3.1.1. Skupština opštine

Član 28.

Skupština opštine je najviši organ opštine koji vrši osnovne funkcije lokalne vlasti, utvrđene Ustavom, zakonom i statutom.

Skupštinu opštine čine odbornici, koje biraju građani na neposrednim izborima, tajnim glasanjem, u skladu sa zakonom i statutom opštine.

Skupština opštine se smatra konstituisanom izborom predsednika skupštine i postavljenjem sekretara skupštine.

Član 29.

Broj odbornika u skupštini opštine utvrđuje se statutom opštine, s tim što ne može biti manji od 19, ni veći od 75.

Član 30.

Odbornik ne može biti zaposleni u opštinskoj upravi i lice koje imenuje, odnosno postavlja skupština opštine.

Ako zaposleni u opštinskoj upravi bude izabran za odbornika, prava i obaveze po osnovu rada miruju mu dok traje njegov odbornički mandat.

Danom potvrđivanja odborničkog mandata licima koje je imenovala, odnosno postavila skupština jedinice lokalne samouprave, prestaje funkcija na koju su imenovani, odnosno postavljeni.

Propisi kojima se uređuje sprečavanje sukoba interesa pri vršenju javnih funkcija, ne isključuju primenu odredaba ovog zakona o poslovima koji su određeni kao nespojivi sa funkcijom odbornika skupštine opštine.

Član 31.

Odbornici se biraju na četiri godine.

Odbornik ima pravo na zaštitu mandata, uključujući i sudsku zaštitu, koja se ostvaruje shodnom primenom zakona kojim se uređuje zaštita izbornog prava u izbornom postupku.

Član 32.

Skupština opštine, u skladu sa zakonom:

- 1) donosi statut opštine i poslovnik skupštine;
- 2) donosi budžet i završni račun opštine;
- 3) utvrđuje stope izvornih prihoda opštine, kao i način i merila za određivanje visine lokalnih taksi i naknada;
- 4) donosi program razvoja opštine i pojedinih delatnosti;
- 5) donosi urbanistički plan opštine i uređuje korišćenje građevinskog zemljišta;
- 6) donosi propise i druge opšte akte;
- 7) raspisuje opštinski referendum i referendum na delu teritorije opštine, izjašnjava se o predlozima sadržanim u građanskoj inicijativi i utvrđuje predlog odluke o samodoprinosu;
- 8) osniva službe, javna preduzeća, ustanove i organizacije, utvrđene statutom opštine i vrši nadzor nad njihovim radom;
- 9) imenuje i razrešava upravni i nadzorni odbor, imenuje i razrešava direktore javnih preduzeća, ustanova, organizacija i službi, čiji je osnivač i daje saglasnost na njihove statute, u skladu sa zakonom;
- 10) bira i razrešava predsednika skupštine i zamenika predsednika skupštine;
- 11) postavlja i razrešava sekretara skupštine;
- 12) bira i razrešava predsednika opštine i, na predlog predsednika opštine, bira zamenika predsednika opštine i članove opštinskog veća;
- 13) utvrđuje opštinske takse i druge lokalne prihode koji opštini pripadaju po zakonu;
- 14) utvrđuje naknadu za uređivanje i korišćenje građevinskog zemljišta;
- 15) donosi akt o javnom zaduživanju opštine, u skladu sa zakonom kojim se uređuje javni dug;
- 16) propisuje radno vreme ugostiteljskih, trgovinskih i zanatskih objekata;
- 17) daje mišljenje o republičkom, pokrajinskom i regionalnom prostornom planu;
- 18) daje mišljenje o zakonima kojima se uređuju pitanja od interesa za lokalnu samoupravu;
- 19) daje saglasnost na upotrebu imena, grba i drugog obeležja opštine;
- 20) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i statutom.

Član 33.

Skupština opštine odlučuje ako sednici prisustvuje većina od ukupnog broja odbornika.

Odluke se donose većinom glasova prisutnih odbornika, ukoliko zakonom ili statutom nije drukčije određeno.

O donošenju statuta, budžeta i urbanističkih planova odlučuje se većinom glasova od ukupnog broja odbornika.

Član 34.

Sednicu skupštine opštine saziva predsednik skupštine, po potrebi, a najmanje jednom u tri meseca.

Predsednik skupštine je dužan da sednicu zakaže na zahtev predsednika opštine, opštinskog veća ili jedne trećine odbornika, u roku od sedam dana od dana podnošenja zahteva, tako da dan održavanja sednice bude najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja zahteva.

Ako predsednik skupštine ne zakaže sednicu u roku iz stava 2. ovog člana, sednicu može zakazati podnosilac zahteva, a predsedava odbornik koga odredi podnosilac zahteva.

Predsednik skupštine može odložiti sednicu koju je sazvaio samo u slučaju kada ne postoji kvorum potreban za rad, a u drugim slučajevima o odlaganju sednice odlučuje skupština.

Član 35.

Sednice skupštine opštine su javne.

Skupština opštine može odlučiti da sednica skupštine ne bude javna iz razloga bezbednosti i drugih razloga utvrđenih zakonom.

Član 36.

Skupština opštine osniva stalna ili povremena radna tela za razmatranje pitanja iz njene nadležnosti.

Radna tela daju mišljenje na predloge propisa i odluka koje donosi skupština opštine i obavljaju druge poslove utvrđene statutom opštine.

Broj radnih tela, izbor, prava i dužnosti predsednika i članova radnih tela utvrđuju se statutom opštine.

Član 37.

Odbornik ne može biti pozvan na krivičnu odgovornost, pritvoren ili kažnjen zbog iznetog mišljenja ili davanja glasa na sednici skupštine i radnih tela.

Član 38.

Skupština opštine ima predsednika skupštine.

Predsednik skupštine organizuje rad skupštine opštine, saziva i predsedava njenim sednicama i obavlja druge poslove utvrđene zakonom i statutom opštine.

Predsednik skupštine, na predlog najmanje 1/3 odbornika, bira se iz reda odbornika, na vreme od četiri godine, tajnim glasanjem, većinom glasova od ukupnog broja odbornika skupštine opštine.

Predsednik skupštine može biti razrešen i pre isteka vremena za koje je izabran, na isti način na koji je biran.

Predsednik skupštine može biti na stalnom radu u opštini.

Član 39.

Predsednik skupštine ima zamenika koji ga zamenjuje u slučaju njegove odsutnosti i sprečenosti da obavlja svoju dužnost.

Zamenik predsednika skupštine bira se i razrešava na isti način kao i predsednik skupštine.

Član 40.

Skupština opštine ima sekretara koji se stara o obavljanju stručnih poslova u vezi sa sazivanjem i održavanjem sednica skupštine i njenih radnih tela i rukovodi administrativnim poslovima vezanim za njihov rad.

Sekretar skupštine se postavlja, na predlog predsednika skupštine, na četiri godine i može biti ponovo postavljen.

Za sekretara skupštine opštine može biti postavljeno lice sa završenim pravnim fakultetom, položenim stručnim ispitom za rad u organima uprave i radnim iskustvom od najmanje tri godine.

Skupština opštine može, na predlog predsednika skupštine, razrešiti sekretara i pre isteka mandata.

Sekretar može imati zamenika koji ga zamenjuje u slučaju njegove odsutnosti.

Zamenik sekretara skupštine opštine postavlja se i razrešava na isti način i pod istim uslovima kao i sekretar.

Član 41.

Način pripreme, vođenje i rad sednice skupštine opštine i druga pitanja vezana za rad skupštine uređuju se njenim poslovníkom.

3.1.2. Izvršni organi opštine

Član 42.

Izvršni organi opštine su predsednik opštine i opštinsko veće.

Član 43.

Predsednika opštine bira skupština opštine, iz reda odbornika, na vreme od četiri godine, tajnim glasanjem, većinom glasova od ukupnog broja odbornika skupštine opštine.

Predsednik opštine ima zamenika koji ga zamenjuje u slučaju njegove odsutnosti i sprečenosti da obavlja svoju dužnost.

Predsednik skupštine opštine predlaže kandidata za predsednika opštine.

Kandidat za predsednika opštine predlaže kandidata za zamenika predsednika opštine iz reda odbornika, koga bira skupština opštine na isti način kao predsednika opštine.

Predsedniku opštine i zameniku predsednika opštine izborom na ove funkcije prestaje mandat odbornika u skupštini opštine.

Predsednik opštine i zamenik predsednika opštine su na stalnom radu u opštini.

Član 44.

Predsednik opštine:

- 1) predstavlja i zastupa opštinu;
- 2) predlaže način rešavanja pitanja o kojima odlučuje skupština;
- 3) predlaže članove opštinskog veća i zamenika predsednika opštine
- 4) utvrđuje i predlaže budžet skupštini
- 5) naredbodavac je za izvršenje budžeta;
- 6) usmerava i usklađuje rad opštinske uprave;
- 7) donosi pojedinačne akte za koje je ovlašćen zakonom, statutom ili odlukom skupštine;
- 8) vrši i druge poslove utvrđene statutom i drugim aktima opštine.

Član 45.

Opštinsko veće čine predsednik opštine, zamenik predsednika opštine, kao i članovi opštinskog veća čiji je broj utvrđen statutom opštine i koje bira skupština opštine, na period od četiri godine, tajnim glasanjem, većinom od ukupnog broja odbornika.

Kandidate za članove opštinskog veća predlaže kandidat za predsednik opštine.

Kada odlučuje o izboru predsednika opštine, skupština opštine istovremeno odlučuje o izboru zamenika predsednika opštine i članova opštinskog veća.

Predsednik opštine je predsednik opštinskog veća.

Zamenik predsednika opštine je član opštinskog veća po funkciji.

Broj članova opštinskog veća, koje skupština opštine bira na predlog predsednika opštine, ne može biti veći od 11.

Članovi opštinskog veća koje bira skupština opštine ne mogu istovremeno biti i odbornici, a mogu biti zaduženi za jedno ili više određenih područja iz nadležnosti opštine.

Odborniku koji bude izabran za člana opštinskog veća prestaje odbornički mandat.

Članovi opštinskog veća mogu biti na stalnom radu u opštini.

Član 46.

Opštinsko veće:

- 1) predlaže statut, budžet i druge odluke i akte koje donosi skupština;
- 2) neposredno izvršava i stara se o izvršavanju odluka i drugih akata skupštine opštine;
- 3) donosi odluku o privremenom finansiranju u slučaju da skupština opštine ne donese budžet pre početka fiskalne godine;

4) vrši nadzor nad radom opštinske uprave, poništava ili ukida akte opštinske uprave koji nisu u saglasnosti sa zakonom, statutom i drugim opštim aktom ili odlukom koje donosi skupština opštine;

5) rešava u upravnom postupku u drugom stepenu o pravima i obavezama građana, preduzeća i ustanova i drugih organizacija u upravnim stvarima iz nadležnosti opštine;

6) stara se o izvršavanju poverenih nadležnosti iz okvira prava i dužnosti Republike, odnosno autonomne pokrajine;

7) postavlja i razrešava načelnika opštinske uprave, odnosno načelnike uprava za pojedine oblasti.

Član 47.

Predsednik opštine predstavlja opštinsko veće, saziva i vodi njegove sednice.

Predsednik opštine je odgovoran za zakonitost rada opštinskog veća.

Predsednik opštine je dužan da obustavi od primene odluku opštinskog veća za koju smatra da nije saglasna zakonu.

Opštinsko veće može da odlučuje ako sednici prisustvuje većina od ukupnog broja njegovih članova.

Opštinsko veće odlučuje većinom glasova prisutnih članova, ako zakonom ili statutom opštine za pojedina pitanja nije predviđena druga većina.

Organizacija, način rada i odlučivanja opštinskog veća, detaljnije se uređuje njegovim poslovníkom, u skladu sa ovim zakonom i statutom.

Član 48.

Predsednik opštine i opštinsko veće redovno izveštavaju skupštinu opštine, po sopstvenoj inicijativi ili na njen zahtev, o izvršavanju odluka i drugih akata skupštine opštine.

Član 49.

Predsednik opštine može biti razrešen pre isteka vremena na koje je biran na obrazložen predlog najmanje trećine odbornika, na isti način na koji je izabran.

O predlogu za razrešenje predsednika opštine mora se raspravljati i odlučivati u roku od 15 dana od dana dostavljanja predloga predsedniku skupštine.

Ako skupština ne razreši predsednika opštine, odbornici koji su podneli predlog za razrešenje ne mogu ponovo predložiti razrešenje predsednika opštine, pre isteka roka od šest meseci od odbijanja prethodnog predloga.

Član 50.

Razrešenjem predsednika opštine prestaje mandat zamenika predsednika opštine i opštinskog veća.

Zamenik predsednika opštine, odnosno član opštinskog veća, mogu biti razrešeni pre isteka vremena na koje su birani, na predlog predsednika opštine ili najmanje jedne trećine odbornika, na isti način na koji su izabrani.

Istovremeno sa predlogom za razrešenje zamenika predsednika opštine ili člana opštinskog veća, predsednik opštine je dužan da skupštini opštine podnese predlog za izbor novog zamenika predsednika opštine ili člana opštinskog veća, koja istovremeno donosi odluku o razrešenju i o izboru.

Predsednik opštine, zamenik predsednika opštine ili član opštinskog veća koji su razrešeni ili su podneli ostavku, ostaju na dužnosti i vrše tekuće poslove, do izbora novog predsednika opštine, zamenika predsednika opštine ili člana opštinskog veća.

Član 51.

Prestankom mandata skupštine prestaje mandat izvršnih organa opštine, s tim da oni vrše tekuće poslove iz svoje nadležnosti do stupanja na dužnost novog predsednika opštine i opštinskog veća, odnosno predsednika i članova privremenog organa ako je skupštini mandat prestao zbog raspuštanja skupštine.

3.1.3. Opštinska uprava

Član 52.

Opštinska uprava:

- 1) priprema nacрте propisa i drugih akata koje donosi skupština opštine, predsednik opštine i opštinsko veće;
- 2) izvršava odluke i druge akte skupštine opštine, predsednika opštine i opštinskog veća;
- 3) rešava u upravnom postupku u prvom stepenu o pravima i dužnostima građana, preduzeća, ustanova i drugih organizacija u upravnim stvarima iz nadležnosti opštine;
- 4) obavlja poslove upravnog nadzora nad izvršavanjem propisa i drugih opštih akata skupštine opštine;
- 5) izvršava zakone i druge propise čije je izvršavanje povereno opštini;
- 6) obavlja stručne i druge poslove koje utvrdi skupština opštine, predsednik opštine i opštinsko veće.

Član 53.

Opštinska uprava obrazuje se kao jedinstveni organ, a mogu se obrazovati i opštinske uprave za pojedine oblasti u opštinama sa preko 50.000 stanovnika.

Član 54.

Opštinskom upravom, kao jedinstvenim organom, rukovodi načelnik.

Za načelnika opštinske uprave može biti postavljeno lice koje ima završen pravni fakultet, položen ispit za rad u organima državne uprave i najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

U opštinskoj upravi obrazovanoj kao jedinstveni organ, za vršenje srodnih poslova, mogu se obrazovati unutrašnje organizacione jedinice.

Član 55.

Kad se opštinska uprava organizuje u više uprava, radom uprave rukovodi načelnik.

Za načelnika uprave može biti postavljeno lice koje ima odgovarajući fakultet, u odnosu na delokrug uprave, položen ispit za rad u organima državne uprave i najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

U okviru uprave, za vršenje srodnih poslova, mogu se obrazovati unutrašnje organizacione jedinice.

Član 56.

Načelnika opštinske uprave, odnosno uprave za pojedine oblasti postavlja opštinsko veće, na osnovu javnog oglasa, na pet godina.

Načelnik opštinske uprave može imati zamenika koji ga zamenjuje u slučaju njegove odsutnosti i sprečenosti da obavlja svoju dužnost.

Zamenik načelnika opštinske uprave se postavlja na isti način i pod istim uslovima kao načelnik.

Rukovodioce organizacionih jedinica u upravi raspoređuje načelnik.

Član 57.

Načelnik za svoj rad i rad uprave odgovara skupštini opštine i opštinskom veću u skladu sa statutom opštine i aktom o organizaciji opštinske uprave.

Član 58.

Statutom opštine može se predvideti da se u opštinskoj upravi postavljaju pomoćnici predsednika opštine za pojedine oblasti (ekonomski razvoj, urbanizam, primarna zdravstvena zaštita, zaštita životne sredine, poljoprivreda i dr.).

Pomoćnici predsednika opštine pokreću inicijative, predlažu projekte i sačinjavaju mišljenja u vezi sa pitanjima koja su od značaja za razvoj u oblastima za koje su postavljeni i vrše druge poslove utvrđene aktom o organizaciji opštinske uprave.

Pomoćnike predsednika opštine postavlja i razrešava predsednik opštine.

U opštinskoj upravi može biti postavljeno najviše tri pomoćnika predsednika opštine.

Član 59.

Akt o organizaciji opštinske uprave donosi skupština opštine na predlog opštinskog veća.

Akt o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji opštinske uprave donosi načelnik uz saglasnost opštinskog veća.

Član 60.

Opštinska uprava u obavljanju upravnog nadzora može:

- 1) naložiti rešenjem izvršenje mera i radnji u određenom roku;
- 2) izreći mandatnu kaznu;
- 3) podneti prijavu nadležnom organu za učinjeno krivično delo ili privredni prestup i podneti zahtev za pokretanje prekršajnog postupka;
- 4) izdati privremeno naređenje, odnosno zabranu;
- 5) obavestiti drugi organ, ako postoje razlozi, za preduzimanje mera za koji je taj organ nadležan;
- 6) preduzeti i druge mere za koje je ovlašćena zakonom, propisom ili opštim aktom.

Ovlašćenja i organizacija za obavljanje poslova iz stava 1. ovog člana, bliže se uređuju odlukom skupštine opštine.

Član 61.

U postupku pred opštinskom upravom, u kome se rešava o pravima, obavezama i interesima građana i pravnih lica, primenjuju se propisi o upravnom postupku.

Član 62.

Opštinsko veće rešava sukob nadležnosti između opštinske uprave i drugih preduzeća, organizacija i ustanova kad na osnovu odluke skupštine opštine odlučuju o pojedinim pravima građana, pravnih lica ili drugih stranaka, kao i između opštinskih uprava za pojedine oblasti.

Načelnik opštinske uprave, odnosno načelnik uprave za pojedine oblasti rešava sukob nadležnosti između unutrašnjih organizacionih jedinica.

Član 63.

Poslove opštinske uprave koji se odnose na ostvarivanje prava, obaveza i interesa građana i pravnih lica mogu obavljati lica koja imaju propisanu školsku spremu, položen stručni ispit za rad u organima državne uprave i odgovarajuće radno iskustvo, u skladu sa zakonom i drugim propisom.

Član 64.

O izuzeću načelnika opštinske uprave, odnosno načelnika uprave za pojedine oblasti rešava opštinsko veće.

O izuzeću službenog lica u opštinskoj upravi rešava načelnik.

3.2. Grad

Član 65.

Organi grada su: skupština grada, gradonačelnik, gradsko veće i gradska uprava.

Član 66.

Organi grada obavljaju poslove predviđene ovim zakonom za organe opštine, kao i druge poslove utvrđene zakonom i statutom grada.

Skupštinu grada sačinjavaju odbornici čiji se broj utvrđuje statutom grada, s tim što njihov broj ne može biti veći od 90.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na skupštinu opštine primenjuju se na gradsku skupštinu ukoliko drugačije nije predviđeno.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na opštinsko veće primenjuju se na gradsko veće ukoliko drugačije nije predviđeno.

Gradska uprava se obrazuje kao jedinstveni organ ili kao više uprava za pojedine oblasti.

Odredbe ovog zakona o opštinskoj upravi primenjuju se na gradsku upravu.

U gradskoj upravi može biti postavljeno najviše pet pomoćnika gradonačelnika.

Član 67.

Skupština grada, u skladu sa zakonom:

- 1) donosi Statut grada i Poslovnik Skupštine;
- 2) donosi budžet i završni račun grada;
- 3) donosi program razvoja grada i pojedinih delatnosti;
- 4) donosi urbanističke planove i uređuje korišćenje građevinskog zemljišta;
- 5) uređuje način odlaganja komunalnog otpada i uslove obavljanja i razvoja komunalnih delatnosti;
- 6) donosi propise i druge opšte akte;
- 7) osniva organe, službe, javna preduzeća, ustanove i organizacije utvrđene Statutom grada i vrši nadzor nad njihovim radom;
- 8) imenuje i razrešava upravni i nadzorni odbor, imenuje i razrešava direktore javnih preduzeća, ustanova i službi, čiji je osnivač i daje saglasnost na njihove statute, u skladu sa zakonom;
- 9) bira i razrešava predsednika Skupštine i zamenika predsednika Skupštine;
- 10) postavlja i razrešava sekretara Skupštine;
- 11) bira i razrešava, na predlog gradonačelnika, zamenika gradonačelnika ;
- 12) utvrđuje gradske takse i druge lokalne prihode koji gradu po zakonu pripadaju;
- 13) donosi akt o javnom zaduživanju grada, u skladu sa zakonom kojim se uređuje javni dug;
- 14) propisuje radno vreme ugostiteljskih, trgovinskih i zanatskih objekata;
- 15) daje mišljenje o republičkom i regionalnom prostornom planu;
- 16) daje mišljenje o zakonima kojima se uređuju pitanja od interesa za grad;
- 17) daje saglasnost na upotrebu imena i simbola grada;
- 18) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i Statutom.

Član 68.

Gradonačelnika biraju građani na neposrednim izborima, opštim pravom glasa i tajnim glasanjem u skladu sa zakonom o lokalnim izborima, na vreme od pet godina,.

Gradonačelnik ima zamenika koji ga zamenjuje u slučaju njegove odsutnosti i sprečenosti da obavlja svoju dužnost.

Gradonačelnik i zamenik gradonačelnika su na stalnom radu u Gradu.

Član 69.

Gradonačelnik:

- 1) predstavlja i zastupa Grad;
- 2) neposredno izvršava i stara se o izvršavanju odluka i drugih akata Skupštine grada;
- 3) postavlja članove Gradskog veća, osim zamenika gradonačelnika;
- 4) predlaže budžet Skupštini

- 5) predlaže odluke i druge akte skupštini , kao i način rešavanja pitanja o kojima odlučuje Skupština grada;
- 7) naredbodavac je za izvršenje budžeta;
- 8) stara se o izvršenju poverenih poslova iz okvira prava i dužnosti Republike ili autonomne pokrajine
- 9) usmerava i usklađuje rad Gradske uprave;
- 10) postavlja i razrešava načelnika gradske uprave, odnosno načelnika uprave za pojedine poslove;
- 11) donosi pojedinačne akte za koje je ovlašćen zakonom, Statutom ili odlukom Skupštine;
- 12) vrši i druge poslove utvrđene Statutom i drugim aktima Grada.

Član 70.

Zamenika gradonačelnika bira Skupština grada na predlog gradonačelnika, na period od četiri godine, tajnim glasanjem, većinom glasova od ukupnog broja odbornika.

Zamenik gradonačelnika je član Gradskog veća po funkciji i u njemu predstavlja stavove Skupštine grada.

Član 71.

Gradsko veće čine gradonačelnik, zamenik gradonačelnika, kao i članovi Gradskog veća koje postavlja gradonačelnik.

Članovi Gradskog većapostavljaju se na period od četiri godine.

Gradonačelnik je predsednik Gradskog veća.

Gradonačelnik postavlja 13 članova Gradskog veća.

Članovi Gradskog veća ne mogu istovremeno biti i odbornici, a mogu biti zaduženi za jedno ili više određenih područja iz nadležnosti Grada.

Odborniku koji bude izabran za člana Gradskog veća prestaje odbornički mandat.

Članovi Gradskog veća mogu biti na stalnom radu u Gradu.

Član 72.

Gradsko veće:

- 1) utvrđuje odnosno predlaže Statut, budžet i druge odluke i akte koje donosi Skupština;
- 2) donosi odluku o privremenom finansiranju u slučaju da Skupština grada ne donese budžet pre početka fiskalne godine;
- 3) vrši nadzor nad radom Gradske uprave, poništava ili ukida akte Gradske uprave koji nisu u saglasnosti sa zakonom, Statutom ili drugim opštim aktom ili odlukom koje donosi Skupština grada;
- 4) rešava u upravnom postupku u drugom stepenu o pravima i obavezama građana, preduzeća i ustanova i drugih organizacija iz nadležnosti grada;

Član 73.

Gradonačelnik predstavlja Gradsko veće, saziva i vodi njegove sednice.

Gradonačelnik je odgovoran za zakonitost rada Gradskog veća.

Gradonačelnik je dužan da obustavi od primene akt Gradskog veća za koji smatra da nije saglasan zakonu.

Gradsko veće može da odlučuje ako sednici prisustvuje većina od ukupnog broja njegovih članova.

Gradsko veće odlučuje većinom glasova prisutnih članova, ako zakonom ili Statutom grada nije predviđena druga većina.

Organizacija, način rada i odlučivanja Gradskog veća, detaljnije se uređuje njegovim poslovníkom, u skladu sa ovim zakonom i Statutom grada.

Član 74.

Gradonačelnik i Gradsko veće redovno izveštavaju Skupštinu grada, po sopstvenoj inicijativi ili na njen zahtev, o izvršavanju odluka i drugih akata Skupštine grada, a najmanje dva puta godišnje.

Član 75.

Gradonačelniku može prestati mandat pre isteka vremena na koje je biran u skladu sa odredbama Zakona o lokalnim izborima.

Član 76.

Prestankom mandata gradonačelniku zamenik gradonačelnika postaje vršilac dužnosti gradonačelnika do izbora novog gradonačelnika.

Prestankom mandata gradonačelniku, članovi Gradskog veća ostaju na dužnosti i vrše tekuće poslove do izbora novog gradonačelnika i članova gradskog veća.

Zamenik gradonačelnika može biti razrešen pre isteka vremena na koje je biran, na predlog gradonačelnika ili najmanje jedne trećine odbornika, na isti način na koji je izabran.

Istovremeno sa predlogom za razrešenje zamenika gradonačelnika gradonačelnik je dužan da Skupštini grada podnese predlog za izbor novog zamenika gradonačelnika, koja istovremeno donosi odluku o razrešenju i izboru.

Gradonačelnik ili zamenik gradonačelnika koji su razrešeni ili su podneli ostavku, ostaju na dužnosti i vrše tekuće poslove, do izbora novog gradonačelnika ili zamenika gradonačelnika.

Član 77.

Prestankom mandata Skupštine grada prestaje mandat zameniku gradonačelnika, s tim da on vrše tekuće poslove iz svoje nadležnosti do stupanja na dužnost novog zamenika gradonačelnika.

III. NEPOSREDNO UČEŠĆE GRAĐANA U OSTVARIVANJU LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 78.

Oblici neposrednog učešća građana u ostvarivanju lokalne samouprave su: građanska inicijativa, zbor građana i referendum.

Oblici neposredne samouprave iz stava 1. ovog člana uređuju se zakonom i statutom.

Član 79.

Građani putem građanske inicijative predlažu skupštini jedinice lokalne samouprave donošenje akta kojim će se urediti određeno pitanje iz nadležnosti jedinice lokalne samouprave, promenu statuta ili drugih akata i raspisivanje referenduma u skladu sa zakonom i statutom.

O predlogu iz stava 1. ovog člana, skupština je dužna da održi raspravu i da dostavi obrazložen odgovor građanima u roku od 60 dana od dobijanja predloga.

Statutom jedinice lokalne samouprave utvrđuje se broj potpisa građana potreban za punovažno pokretanje građanske inicijative, koji ne može da bude manji od 5% birača.

Član 80.

Zbor građana se saziva za deo teritorije jedinice lokalne samouprave utvrđen statutom.

Zbor građana raspravlja i daje predloge o pitanjima iz nadležnosti organa jedinice lokalne samouprave.

Zbor građana većinom glasova prisutnih usvaja zahteve i predloge i upućuje ih skupštini ili pojedinim organima i službama jedinice lokalne samouprave.

Organi i službe jedinice lokalne samouprave dužni su da u roku od 60 dana od održavanja zbora građana, razmotre zahteve i predloge građana i o njima zauzmu stav, odnosno donesu odgovarajuću odluku ili meru i o tome obaveste građane.

Način sazivanja zbora građana, njegov rad, kao i način utvrđivanja stavova zbora uređuje se statutom i odlukom skupštine opštine.

Član 81.

Skupština jedinice lokalne samouprave može na sopstvenu inicijativu da raspiše referendum o pitanjima iz svoje nadležnosti.

Referendum o pitanju iz svoje nadležnosti skupština jedinice lokalne samouprave dužna je da raspiše na predlog koji podnese najmanje 10% birača od ukupnog biračkog tela u jedinici lokalne samouprave, na način utvrđen zakonom i statutom.

Odluka putem referenduma doneta je ako se za nju izjasnila većina građana koja je glasala, pod uslovom da je glasalo više od polovine ukupnog broja građana.

Odluka doneta na referendumu je obavezna, a skupština jedinice lokalne samouprave je ne može staviti van snage, niti izmenama i dopunama menjati njenu suštinu u narednom periodu od godinu dana od dana donošenja odluke.

Član 82.

Organi i službe jedinice lokalne samouprave dužni su da obaveštavaju javnost o svom radu preko sredstava javnog informisanja i na drugi prikladan način.

Organi i službe jedinice lokalne samouprave dužni su da građanima u ostvarivanju njihovih prava i obaveza daju potrebne podatke, objašnjenja i obaveštenja.

Organi i službe jedinice lokalne samouprave dužni su da svima omoguće podnošenje pritužbi na svoj rad i na nepravilan odnos zaposlenih.

Na podnete pritužbe organi i službe jedinice lokalne samouprave dužni su da odgovore u roku od 30 dana, ako podnosilac pritužbe zahteva odgovor.

IV. MESNA SAMOUPRAVA

Član 83.

Radi zadovoljavanja potreba i interesa lokalnog stanovništva u selima se osnivaju mesne zajednice i drugi oblici mesne samouprave.

Mesne zajednice i drugi oblici mesne samouprave mogu se obrazovati i u gradskim naseljima (kvart, četvrt, rejon i sl).

Mesna zajednica može se osnivati i za dva ili više sela.

Član 84.

Skupština opštine, odnosno skupština grada, odlučuje uz prethodno pribavljeno mišljenje građana, o obrazovanju, području za koje se obrazuje i ukidanju mesnih zajednica i drugih oblika mesne samouprave.

Ova odluka donosi se većinom glasova od ukupnog broja odbornika.

Član 85.

Aktima mesne zajednice, odnosno drugog oblika mesne samouprave, u skladu sa statutom opštine, odnosno grada i aktom o osnivanju, utvrđuju se poslovi koje vrši, organi i postupak izbora, organizacija i rad organa, način odlučivanja i druga pitanja od značaja za rad mesne zajednice, odnosno drugog oblika mesne samouprave.

Član 86.

Sredstva za rad mesne zajednice, odnosno drugog oblika mesne samouprave obezbeđuju se iz:

- 1) sredstava utvrđenih odlukom o budžetu opštine, odnosno grada, uključujući i samodoprinos;
- 2) donacija;
- 3) prihoda koje mesna zajednica, odnosno drugi oblik mesne samouprave ostvari svojom aktivnošću.

Mesna zajednica, odnosno drugi oblik mesne samouprave donosi finansijski plan na koji saglasnost daje nadležni organ opštine, odnosno grada.

Član 87.

Mesna zajednica, odnosno drugi oblik mesne samouprave ima svojstvo pravnog lica u okviru prava i dužnosti utvrđenih statutom i odlukom o osnivanju.

Član 88.

Odlukom skupštine opštine, odnosno skupštine grada može se svim ili pojedinim mesnim zajednicama i drugim oblicima mesne samouprave poveriti vršenje određenih poslova iz nadležnosti opštine odnosno grada, uz obezbeđivanje za to potrebnih sredstava.

Za obavljanje određenih poslova iz nadležnosti opštinske uprave, odnosno gradskih uprava, posebno u vezi sa ostvarivanjem prava građana, može se organizovati rad opštinske uprave u mesnim zajednicama.

Poslove iz stava 2. ovog člana, način i mesto njihovog vršenja određuje predsednik opštine na predlog načelnika opštinske uprave, odnosno načelnika gradskih uprava.

V. ODNOSI ORGANA REPUBLIKE, TERITORIJALNE AUTONOMIJE I ORGANA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 89.

Organi Republike, teritorijalne autonomije i organi jedinica lokalne samouprave, radi ostvarivanja svojih prava i dužnosti, međusobno sarađuju u skladu s Ustavom, zakonom i drugim propisom.

Organi Republike i teritorijalne autonomije vrše nadzor nad zakonitošću rada i akata organa jedinice lokalne samouprave, u skladu s Ustavom i zakonom.

Nadležan organ jedinice lokalne samouprave je dužan da organu Republike, odnosno autonomne pokrajine, koji vrši nadzor nad zakonitošću rada i akata jedinice lokalne samouprave, blagovremeno dostavi tražene podatke, spise i isprave.

Za dostavljanje traženih podataka, spisa i isprava odgovoran je predsjednik opštine, odnosno sekretar skupštine opštine ako se nadzor vrši nad radom i aktima skupštine opštine.

Član 90.

Organi i službe jedinice lokalne samouprave u vršenju svojih nadležnosti:

1) daju organima Republike i teritorijalne autonomije inicijative za uređivanje odnosa od značaja za lokalnu samoupravu i za preduzimanje mera od značaja za rešavanje pitanja iz okvira prava i dužnosti jedinice lokalne samouprave;

2) podnose predstavke i daju predloge u pogledu postupanja organa Republike i teritorijalne autonomije;

3) traže mišljenje od nadležnog organa Republike i teritorijalne autonomije u vezi sa primenom zakona i drugih propisa koji su od neposrednog uticaja na razvoj i ostvarivanje lokalne samouprave i za rad organa jedinice lokalne samouprave;

4) učestvuju, samostalno ili preko svojih asocijacija u pripremi zakona i drugih propisa čija je sadržina od posebnog značaja za ostvarivanje i razvoj lokalne samouprave.

Član 91.

Organi Republike i teritorijalne autonomije, u vršenju svojih nadležnosti:

1) obaveštavaju organe i službe jedinice lokalne samouprave, po sopstvenoj inicijativi ili na njihov zahtev, o merama koje preduzimaju ili nameravaju da preduzmu u izvršavanju zakona i drugih propisa, o zaštiti ustavnosti i zakonitosti, pojavama koje ih narušavaju i o merama za njihovo otklanjanje, o ostvarivanju prava građana na lokalnu samoupravu, kao i o drugim pitanjima od neposrednog interesa za ostvarivanje sistema lokalne samouprave i za rad organa jedinice lokalne samouprave;

2) pružaju stručnu pomoć organima i službama jedinice lokalne samouprave u vezi sa obavljanjem njihovih poslova, a naročito u uvođenju informacionog sistema i informatizaciji poslova koje vrše organi i službe jedinice lokalne samouprave;

3) traže izveštaje, podatke i obaveštenja o obavljanju poslova iz okvira prava i dužnosti jedinice lokalne samouprave, kao i o drugim pitanjima koja su od interesa za ostvarivanje uloge i za rad organa Republike i teritorijalne autonomije u oblasti lokalne samouprave;

4) vrše i druge poslove u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Član 92.

Vlada je dužna da obustavi od izvršenja opšti akt jedinice lokalne samouprave za koji smatra da nije saglasan Ustavu ili zakonu, rešenjem koje stupa na snagu kad se objavi u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Rešenje o obustavi od izvršenja prestaje da važi ako Vlada u roku od pet dana od objavljivanja rešenja ne pokrene postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti opšteg akta.

Član 93.

Nadležno ministarstvo pokreneće postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti statuta, propisa ili drugog opšteg akta jedinice lokalne samouprave pred Ustavnim sudom, ako smatra da taj akt nije u saglasnosti s Ustavom, zakonom ili drugim republičkim propisom.

Nadležni organ teritorijalne autonomije pokreneće postupak iz stava 1. ovog člana, ako smatra da akt nije u saglasnosti sa pokrajinskim propisom.

Član 94.

Kad ministarstvo nadležno za poslove lokalne samouprave, odnosno nadležni organ teritorijalne autonomije smatra da opšti akt organa jedinice lokalne samouprave nije u saglasnosti sa njenim statutom, ukazaće na to skupštini jedinice lokalne samouprave radi preduzimanja odgovarajućih mera.

Ako skupština jedinice lokalne samouprave ne postupi po predlozima organa iz stava 1. ovog člana, ministarstvo nadležno za poslove lokalne samouprave pokreneće postupak pred Vrhovnim sudom Srbije i istovremeno će predložiti Vladi da obustavi od izvršenja akt iz stava 1. ovog člana, do odluke Vrhovnog suda Srbije.

Član 95.

Ako nađe da pojedinačni akt organa, odnosno službe jedinice lokalne samouprave, protiv koga nije obezbeđena sudska zaštita, nije u saglasnosti sa zakonom ili drugim propisom, odnosno s odlukom ili drugim opštim aktom jedinice lokalne samouprave, ministarstvo nadležno za poslove lokalne samouprave, odnosno nadležni organ teritorijalne autonomije predložiće skupštini jedinice lokalne samouprave da takav akt ukine ili poništi.

Ako skupština ne postupi u roku od mesec dana po predlozima organa iz stava 1. ovog člana, ministarstvo nadležno za poslove lokalne samouprave ukinuće ili poništiti akt iz stava 1. ovog člana.

Član 96.

Skupština jedinice lokalne samouprave može se raspustiti ako:

- 1) skupština ne zaseda duže od tri meseca;
- 2) ako ne izabere predsednika opštine i opštinsko veće, u roku od mesec dana od dana konstituisanja skupštine opštine ili od dana njihovog razrešenja, odnosno podnošenja ostavke;
- 3) ne donese statut ili budžet u roku utvrđenom zakonom.
- 4) na glasanju po opozivu gradonačelnika većina birača koja je glasala glasa protiv opoziva kada je on pokrenut na predlog skupštine.

Član 97.

Odluku o raspuštanju skupštine jedinice lokalne samouprave donosi Vlada, na predlog ministarstva nadležnog za poslove lokalne samouprave, odnosno nadležnog organa teritorijalne autonomije.

Predsednik Narodne skupštine raspisuje izbore za odbornike u roku od dva meseca od stupanja na snagu odluke o raspuštanju skupštine jedinice lokalne samouprave.

Mandat odbornika izabranih na izborima iz stava 2. ovog člana, traje četiri godine.

Do konstituisanja skupštine i izbora izvršnih organa jedinice lokalne samouprave, tekuće i neodložne poslove iz nadležnosti skupštine i izvršnih organa jedinice lokalne samouprave, obavlja privremeni organ jedinice lokalne samouprave koji čine predsednik i četiri člana.

Privremeni organ jedinice lokalne samouprave obrazuje Vlada.

Vlada donosi posebno rešenje o imenovanju predsednika i članova privremenog organa, vodeći računa o političkom i nacionalnom sastavu raspuštene skupštine jedinice lokalne samouprave.

Član 98.

Ako se u jedinici lokalne samouprave ne sprovedu izbori za odbornike ili ako se posle sprovedenih izbora ne konstituiše skupština u skladu sa ovim zakonom u roku od dva meseca od objavljivanja rezultata izbora, Vlada imenuje privremeni organ iz člana 86. stav 4. ovog zakona koji obavlja tekuće i neodložne poslove iz nadležnosti skupštine i izvršnih organa jedinice lokalne samouprave.

Predsednik Narodne skupštine je dužan da odluku o raspisivanju novih izbora za skupštinu jedinice lokalne samouprave donese u roku od mesec dana, od dana kad je trebalo sprovesti izbore, odnosno konstituisati skupštinu jedinice lokalne samouprave.

Mandat odbornika izabranih na izborima iz stava 2. ovog člana, traje do isteka mandata odbornika skupština jedinica lokalne samouprave izabranih na redovnim izborima.

VI. SARADNJA I UDRUŽIVANJE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 99.

Jedinica lokalne samouprave, njeni organi i službe, kao i preduzeća, ustanove i druge organizacije čiji je osnivač, ostvaruju saradnju i udružuju se sa drugim jedinicama lokalne samouprave i njenim organima i službama u oblastima od zajedničkog interesa i radi njihovog ostvarivanja mogu udruživati sredstva i obrazovati zajedničke organe, preduzeća, ustanove i druge organizacije i ustanove, u skladu sa zakonom i statutom.

Jedinice lokalne samouprave mogu ostvarivati saradnju u oblastima od zajedničkog interesa sa odgovarajućim teritorijalnim zajednicama i jedinicama lokalne samouprave u drugim državama, u okviru spoljne politike Republike Srbije, uz poštovanje teritorijalnog jedinstva i pravnog poretka Republike Srbije, u skladu sa Ustavom i zakonom.

Član 100.

Radi unapređenja razvoja lokalne samouprave, njene zaštite i ostvarivanja zajedničkih interesa, jedinice lokalne samouprave mogu osnivati svoje asocijacije.

Asocijacije jedinica lokalne samouprave zastupaju interese svog članstva pred državnim organima, a posebno u postupku donošenja zakona i drugih akata od značaja za zaštitu, unapređenje i finansiranje lokalne samouprave, kao i drugih propisa od značaja za ostvarivanje poslova jedinice lokalne samouprave.

Na osnivanje i rad asocijacija jedinica lokalne samouprave primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje osnivanje i rad udruženja.

VII. SIMBOLI I NAZIVI DELOVA NASELJENIH MESTA U JEDINICI LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 101.

Jedinica lokalne samouprave samostalno u skladu sa ovim zakonom utvrđuje svoje simbole (grb i zastavu), i njihovu upotrebu.

Član 102.

Simboli jedinice lokalne samouprave mogu se isticati samo uz državne simbole.

U službenim prostorijama organa jedinice lokalne samouprave ističu se samo državni simboli, simboli nacionalnih manjina čiji je jezik na teritoriji jedinice lokalne samouprave u službenoj upotrebi kao i simboli jedinice lokalne samouprave.

Isticanje simbola autonomne pokrajine uz simbole jedinica lokalne samouprave u autonomnoj pokrajini, kao i isticanje simbola autonomne pokrajine u službenim prostorijama organa jedinica lokalne samouprave u autonomnoj pokrajini, vrši se u skladu sa propisom koji je utvrdila autonomna pokrajina.

Član 103.

Simboli jedinica lokalne samouprave moraju se međusobno razlikovati.

Sadržina odredbi statuta jedinice lokalne samouprave ili drugih njenih akata o simbolima jedinice lokalne samouprave mora odgovarati istorijskim i stvarnim činjenicama i ovim odredbama se ne smeju vredati opšti i državni interesi, nacionalna i verska osećanja i javni moral.

Član 104.

Skupština jedinice lokalne samouprave utvrđuje praznike i odlučuje o nazivima ulica, trgova, gradskih četvrti, zaselaka i drugih delova naseljenih mesta na svojoj teritoriji, uz prethodnu saglasnost ministarstva nadležnog za poslove lokalne samouprave.

Ako je na području jedinice lokalne samouprave jezik nacionalne manjine u službenoj upotrebi, u postupku promene naziva ulica, trgova, gradskih četvrti, zaselaka i drugih delova naseljenih mesta, pribaviće se mišljenje nacionalnog saveta.

Član 105.

Ako sadržina odredbi predloga statuta jedinice lokalne samouprave ili drugih akata o praznicima i nazivima delova naseljenih mesta ne odgovara istorijskim ili stvarnim činjenicama, ako se njima povređuju opšti i državni interesi, nacionalna i verska osećanja ili vređa javni moral, ministarstvo nadležno za poslove lokalne

samouprave odbiće, u roku od 60 dana od dana prijema predloga statuta ili drugog akta, davanje saglasnosti na te odredbe.

Ako se ministarstvo nadležno za poslove lokalne samouprave ne izjasni u roku iz stava 1. ovog člana, smatraće se da je data saglasnost.

VIII. ZAŠTITA LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 106.

Organ određen statutom jedinice lokalne samouprave može da pokrene postupak za ocenu ustavnosti ili zakonitosti zakona i drugog opšteg akta Republike Srbije ili autonomne pokrajine kojim se povređuje pravo na lokalnu samoupravu.

Član 107.

Organ određen statutom jedinice lokalne samouprave ima pravo žalbe Ustavnom sudu ako se pojedinačnim aktom ili radnjom državnog organa ili organa jedinice lokalne samouprave onemogućava vršenje nadležnosti jedinice lokalne samouprave.

Član 108.

U jedinici lokalne samouprave može se ustanoviti zaštitnik građana koji je ovlašćen da kontroliše poštovanje prava građana, utvrđuje povrede učinjene aktima, radnjama ili nečinjenjem organa uprave i javnih službi, ako se radi o povredi propisa i opštih akata jedinice lokalne samouprave.

Dve ili više jedinica lokalne samouprave mogu doneti odluku o ustanovljavanju zajedničkog zaštitnika građana.

Nadležnost i ovlašćenja, način postupanja i izbora i prestanka dužnosti zaštitnika građana uređuje se statutom i drugim opštim aktom.

Član 109.

U nacionalno mešovitim jedinicama lokalne samouprave osniva se savet za međunacionalne odnose, kao samostalno radno telo, koje čine predstavnici srpskog naroda i nacionalnih manjina, u skladu sa ovim zakonom i statutom.

Nacionalno mešovitim jedinicama lokalne samouprave, u smislu ovog zakona, smatraju se jedinice lokalne samouprave u kojima pripadnici jedne nacionalne manjine čine više od 5% od ukupnog broja stanovnika ili svih nacionalnih manjina čine više od 10% od ukupnog broja stanovnika prema poslednjem popisu stanovništva u Republici Srbiji.

Predstavnike u savetu za međunacionalne odnose mogu imati pripadnici srpskog naroda i nacionalnih manjina sa više od 1% učešća u ukupnom stanovništvu jedinice lokalne samouprave.

Savet razmatra pitanja ostvarivanja, zaštite i unapređivanja nacionalne ravnopravnosti, u skladu sa zakonom i statutom.

Delokrug, sastav, izbor članova i način rada saveta za međunacionalne odnose uređuje se odlukom skupštine jedinice lokalne samouprave, koja se donosi većinom glasova od ukupnog broja odbornika u skladu sa statutom.

Način predlaganja i izbora članova saveta za međunacionalne odnose treba da obezbedi ravnomernu zastupljenost predstavnika srpskog naroda i nacionalnih manjina, s tim da niti srpski narod, niti jedna nacionalna manjina ne može imati većinu članova saveta.

U slučaju nacionalnih manjina koje imaju svoje izabrane nacionalne savete, predstavnici nacionalnih manjina u savetu se biraju na predlog nacionalnog saveta.

Odluke saveta za međunacionalne odnose donose se konsenzusom članova saveta.

Savet o svojim stavovima i predlozima obaveštava skupštinu jedinice lokalne samouprave koja je dužna da se o njima izjasni na prvoj narednoj sednici, a najkasnije u roku od 30 dana.

Skupština i izvršni organi jedinice lokalne samouprave su dužni da predloge svih odluka koji se tiču nacionalne ravnopravnosti prethodno dostave na mišljenje savetu.

Savet za međunacionalne odnose ima pravo da pred Ustavnim sudom pokrene postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti odluke ili drugog opšteg akta skupštine jedinice lokalne samouprave ako smatra da su njime neposredno povređena prava pripadnika srpskog naroda i nacionalnih manjina predstavljenih u savetu za međunacionalne odnose i pravo da pod istim uslovima pred Vrhovnim kasacionim sudom pokrene postupak za ocenu saglasnosti odluke ili drugog opšteg akta skupštine jedinice lokalne samouprave sa statutom.

IX. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 110.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik RS,“ broj 129/07).

Član 111.

Novoizabrana skupština jedinice lokalne samouprave uskladiće svoj statut sa odredbama ovog zakona najkasnije u roku od 90 dana od dana svog konstituisanja.

Član 112.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje predloženog zakona sadržan je u odredbi člana 97. tačka 3. Ustava Republike Srbije kojom je, između ostalog, utvrđeno da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje sistem lokalne samouprave; i odredbama člana 191. st. 4. i 5. Ustava kojima se propisuje da skupština opštine odlučuje o izboru izvršnih organa opštine u skladu sa zakonom i statutom i da se izbor izvršnih organa uređuje zakonom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustav Republike Srbije utvrđuje pravo građana na lokalnu samoupravu, koje ostvaruju neposredno ili preko svojih slobodno izabranih predstavnika (član 180. st. 1 i 2. Ustava). Odbornici se biraju na period od četiri godine na neposrednim izborima tajnim glasanjem, u skladu sa zakonom (član 180. stav 3. Ustava).

Iz izloženog proizlazi da je Ustav zakonodavcu prepustio da uredi izborni sistem koji će u najvećoj mogućoj meri omogućiti građanima da u skupštinama u svojim jedinicama lokalne samouprave budu reprezentovani na onaj način koji će doprineti ostvarivanju njihovih potreba i interesa i boljem i kvalitetnijem životu u lokalnoj zajednici.

Važeći Zakon o lokalnoj samoupravi donet 2007. godine predviđa izbor gradonačelnika u skupštinama opština, iz reda odbornika, čime se onemogućava da građani suštinski utiču na izbor gradonačelnika, budući da je nakon završetka izbora, kandidata za gradonačelnika određivala stranka ili koalicija koja ima većinu u skupštini grada, potpuno slobodno i bez konsultacije biračkog tela. Karakteristika ovog sistema je, dakle, da u njemu građani mogu slobodno da glasaju za odbornike, ali ne mogu i da biraju gradonačelnika. Time se, u velikoj meri, ugrožava ustavni princip neposrednosti izbora. To je dalje teoretski omogućavalo da za gradonačelnike budu izabrani odbornici koji, realno, nisu imali značajniju podršku biračkog tela.

Zbog svega navedenog, sada se predlaže rešenje koje predviđa direktan izbor gradonačelnika od strane građana, u skladu sa predloženim Zakonom o lokalnim izborima, dok se izbor predsednika opština zadržava onako kako to predviđa zakon iz 2007. godine. Razlog za ovo razlikovanje načina izbora gradonačelnika i predsednika opština proizilazi iz činjenice da Ustav Republike Srbije u članu 191. stav 4. eksplicitno određuje da se skupština opštine bira izvršne organe opštine, što onemogućava direktan izbor predsednika opštine, koji je izvršni organ. Takva odredba, međutim, ne postoji kada je u pitanju izbor gradonačelnika, i ostavlja se mogućnost da se izbor gradonačelnika uredi zakonom.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

U glavi I. Predloga zakona (čl. 1. - 15.) propisano je da se ovim zakonom uređuju jedinice lokalne samouprave, kriterijumi za njihovo osnivanje, nadležnosti, organi, nadzor nad njihovim aktima i radom, zaštita lokalne samouprave i druga pitanja od značaja za ostvarivanje prava i dužnosti jedinica lokalne samouprave. Posebno se uređuje poveravanje poslova jedinici lokalne samouprave od strane Republike ili autonomne pokrajine, definišu se odnosi državnih organa i organa teritorijalne autonomije sa organima jedinice lokalne samouprave i definiše se da je najviši akt jedinice lokalne samouprave statut. Bliže je opisan način na koji jedinice lokalne samouprave mogu ostvarivati saradnju i učlanjivati se u udruženja, način

utvrđivanja simbola i praznika jedinice lokalne samouprave, kao i finansiranje lokalne samouprave.

U glavi II. Predloga zakona (čl. 16. - 77.) utvrđuje se način osnivanja i teritorija jedinice lokalne samouprave, pravni status kao i organi jedinice lokalne samouprave. U delu koji govori o organima jedinice lokalne samouprave nalazi se i najveća izmena u odnosu na važeći zakon o lokalnoj samoupravi, s obzirom na to da predlagač smatra da direktn izbor gradonačelnika povlači za sobom i posledice u vidu povećanja nadležnosti direktno izabranog gradonačelnika u odnosu na predsednika opštine koji se i dalje bira iz reda odbornika.

Nadležnosti skupštine opštine, broj odbornika, prava i obaveze odbornika ne razlikuju se od prethodnog predloga. Zakon predviđa da skupština opštine bira predsednika opštine iz reda odbornika, a zatim, na predlog predsednika opštine, i zamenika predsednika opštine i članove opštinskog veća. Isto tako, nadležnost opštinskog veća i predsednika opštine ostaju nepromenjene u odnosu na važeći zakon iz 2007. godine. Način postavljenja, funkcionisanja, nadležnost i rad opštinske uprave isto tako nije menjan u odnosu na zakon iz 2007.

U delu koji se bavi organima grada, najveća novina je to što se izbor gradonačelnika više ne obavlja u skladu sa ovim zakonom nego sa zakonom o lokalnim izborima, koji predviđa direktan izbor gradonačelnika od strane građana. U skladu sa tim, nadležnosti skupštine grada umanjene su u odnosu na nadležnosti skupštine opštine u delu koji se odnosi na izbor gradonačelnika i članove gradskog veća. Skupština, međutim, i dalje zadržava nadležnost izbora zamenika gradonačelnika, koji je predstavnik predstavničkog tela u gradskom veću.

Isto tako, nadležnosti direktno izabranog gradonačelnika veće su u odnosu na nadležnosti predsednika opštine izabranog u skupštini opštine, a nadležnosti gradskog veća umanjene su u odnosu na nadležnosti opštinskog veća, s obzirom na to da gradonačelnik raspolaže nekim nadležnostima koje u opštini ima opštinsko veće.

Najveća novina kada su u pitanju nadležnosti gradonačelnika je postavljanje članova gradskog veća, osim zamenika gradonačelnika kog bira skupština. Osim toga, ostale novine u nadležnostima gradonačelnika u odnosu na predsednika opštine su predlaganje budžeta skupštini grada, predlaganje odluka i drugih akat skupštini, kao i načina rešavanja pitanja o kojima odlučuje skupština grada; staranje o izvršenju poverenih poslova iz okvira prava i dužnosti Republike ili autonomne pokrajine, postavljanje i razrešavanje načelnika gradske uprave, odnosno načelnika uprave za pojedine poslove. U skladu sa tim, nadležnosti gradskog veća su umanjene za sve nadležnosti.

U glavi III. Predloga zakona (čl. 78. - 82.) definisani su oblici neposrednog učešća građana u ostvarivanju lokalne samouprave (građanska inicijativa, zbor građana i referendum) kao i način njihovog ostvarivanja.

U glavi IV. Predloga zakona (čl. 83. - 88.) uređuje se osnivanje odnosno obrazovanje i ukidanje mesnih zajednica i drugih oblika mesne samouprave, kao i izvori iz kojih se obezbeđuju sredstava za rad mesne zajednice.

U glavi V. Predloga zakona (čl. 89. - 98.) uređuju se odnosi organa republike, teritorijalne autonomije i organa jedinice organa samouprave, radi ostvarivanja njihovih prava i dužnosti a u skladu s Ustavom, zakonom i drugim propisom, zatim ovlašćenja Vlade i nadležnog ministarstva kada opšti akt jedinice lokalne samouprave nije saglasan sa Ustavom i zakonom. Definišu se razlozi raspuštanja skupštine jedinice lokalne samouprave, rok raspisivanja izbora kao i obrazovanje privremenog organa jedinice privremene samouprave.

U glavi VI. Predloga zakona (čl. 99. i 100.) uređuje se saradnja i udruživanje jedinica lokalne samouprave u Republici Srbiji i u drugim državama kao i osnivanje asocijacije jedinica lokalne samouprave.

U glavi VII. Predloga zakona (čl. 101. - 105.) utvrđuju se simboli i njihova upotreba kao i nazivi ulica, trgova, gradskih četvrti i drugih delova naseljenih mesta na svojoj teritoriji.

U glavi VIII. Predloga zakona (čl. 106. - 109.) uređuje se zaštita lokalne samouprave tako da organ određen statutom jedinice lokalne samouprave može da pokrene postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti zakona ili drugog opšteg akta Republike Srbije ili autonomne pokrajine kojim se povređuje pravo na lokalnu samoupravu kao i pravo žalbe Ustavnom sudu ako se onemogućí vršenje nadležnosti jedinice lokalne samouprave. Može se ustanoviti zaštitnik građana koji je ovlašćen da kontroliše poštovanje prava građana da utvrđuje povrede učinjene aktima radnjama ili nečinjenjem organa uprave i javnih službi. Zatim se utvrđuje osnivanje saveta za međunacionalne odnose u nacionalno mešovitim jedinicama lokalne samouprave, njegov delokrug, sastav, izbor članova i način rada saveta.

U glavi IX. Predloga zakona (čl. 110. – 112.) uređene su prelazne i završne odredbe, tako da važeći zakon prestaje da važi, zatim da novoizabrana skupština jedinice lokalne samouprave uskladi svoj statut sa odredbama ovog zakona, kao i da zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku RS“.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Donošenje ovog zakona po hitnom postupku se predlaže iz razloga da bi se izbegle štetne posledice po rad organa i organizacija lokalne samouprave i njihovih nadležnosti koje su u službi svakodnevnih potreba građana.